

# NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p><b>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</b> Nagykőrös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p> <p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p><b>Főszerkesztő:</b> Magyar Kázmér.</p> <p>Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p><b>Előfizetési árak:</b> HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K</p> <p>VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fill. Nyitár soronként 89 fillér.</p>
--	--	--

## Az új hadikölcsön.

A negyedik hadikölcsön kopogtat ma-holnap a magyar portákon. Negyedszer fordul ezúttal az állam a nemzethez és veszi igénybe, hogy a háború sikeres folytatásának és lehetőleg gyors és diadalmas befejezésének legfőbb előfeltételét, a hozzávaló költségeket biztosítsa.

Minden jeltől arra kell következtetnünk, hogy a nemzetre néző várakozásban most sem fogunk csalódni. Világra szóló küzdelmünkben mindmáig és pedig úgy a vérben uszó csatasorokban, mint a front mögött egymásra gyülemelő megpróbáltatásokban a magyar akkora nem-s elszántságot, annyi áldozatkészséget és olyan szívós állhatatosságot tanúsított hogy e csodálatos erényeire megnyugvással építhetjük fel a negyedik hadikölcsön számítárait is.

Annival inkább, mert a háború dicsőséges folyásából meggyőződhetünk mindenki, hogy amit keszséggel hordtunk össze a haza oltárára, ime minő busásan termi meg a maga áldásos gyümölcseit. Fegyvereink erejét való-

sággal rettegik a ránk szakadt ellenfelek, végleges győzelmi esélyünk ugyszólván már a bizonyosság jegyéből int felénk. Maga a magyar hírnev pedig talán még sohasem ragyogott fényesebben, mint minővé hős katonái és ott-hon küzdő polgárai e háború alatt kipallérozták.

Azonkívül ott van a siker biztosítéka gyanánt az a tanulság is, amit az eddigi hadikölcsönökből szürtünk le. Bizonyos, hogy hazafias dolog a hadikölcsönre jegyezni, de a legkevésbé sem — áldozat. Mert az erkölcsi mellett olyan busásan hajtja az anyagi hasznót is, hogy ennél kevesebb kockázattal többet egyetlen tisztas befektetés sem nyújt. A barátságos külföld és még a semleges is bizalommal várja pénzt magyar hadikölcsön-kötvényekre, hogyan maradhatnánk akkor mögöttük mi, akikhez termelésük ára gyanánt ezek a kölcsönök ugys mind visszafolyanak.

És még egy, aminek különösebben is tüzelnie kell benünket a negyedik hadikölcsön ügyének a fölkarolására. Szinte nyomozható az a nagy eredmény, mellyel a legújabb német hadikölcsön

bezárt. Ausztriában is már előzetesebb milliók halmozódtak össze pusztá hirére az új hadikölcsönnek. Erejének az arányában Magyarország mostanig meg állandóan az első között foglalt helyet úgy katonáinak hősiessége, mint polgárainak önmegtadó áldozatkészsége révén. Még gondolatnak is megbénító, hogy szövetségeseinek nemes versenyében a negyedik hadikölcsönnel éppen csak mi adnók jelét a kimerülésnek.

Ennek nem szabad megtörténnie. És hogy ezt elkerülhessük, felesleges pénze mellett mások meggyőzésével is mindenkinck az új hadikölcsön minél teljesebb sikerét kell előmozdítani.

## Az utolsó nőgyeleti felolvasó délután.

Ez a korán ránk omló, szokatlannul forró tavasz, a kikeletnek a nyiló természetbe csalogató melege, vig nap-sugara, meg társadalmi életünk gyorsan hullámzó, mozgalmas és szomorú eseményei váratlanul hamar véget vetettek a mindig kedves, szórakoztató s mivelő hatású nőgyeleti felolvasó

## TÁRCA.

### Modern ízlések.

Írta: Kiss László.

(Folytatás.)

5

Azonban nemcsak a művészetek terén, hanem a társadalmi élet apróbb és nagyobb mozzanataiban is ott találjuk ezt a különös kultureredményt, úgy hogy valamennyire kiterjeszkedni lehetetlen. Talán legcsapongóbb a képzelet s a legkevésbé szab határt az ízlés, a divat, az ölhözködés körül. Tulajdonképen a divatban is a faji vonásnak kellene jelentkeznie, de az már régen a tanyákra vonult vissza. Hanem helyette havonként változó, egyik szélsőségből a másikba csapongó, nemzetközi divatörület uralkodik. Szabás, szín, anyag korlátlan változásai egyaránt végig-végig lengik Európát. Hol megdöbbenő kacérság, a női kellem neveltséges kipeccézése, hol érthetetlen anyag-halmozás, stílustalan cikornyák, égbekialló ellentétek, exotikus színek tartják rettegésben a komolyabban agyat. A lerágott szélű kalapokat a legörültebb hirtelenséggel váltják fel a közlekedést akadályozó, óriási méretűek.

Sokszor a felelmes villogás felméteres kaplák renegettik meg a szemeket. Araszos sarku, tühegyű cipők mognak, majd csizmasarkuk s bornyuorruk kopognak a kövezeten. A repedésig szük szoknyát hirtelen szájráncú váltja fel; egyszer merészen kivágott mell, máskor fülég erő gallér. S mindez persze nagy öröme a papáknak.

Minden téren a cinikusok vezetnek. Ha valaki tekintelyre akar szert tenni, úgy kimélet nélkül öcsároljon, szapuljon mindenkit; minél érdemesebbet, annál hatósabb. Senkiben ne a tisztességet keresse, hanem a sutaságot, a neveltséget, az elmaradottat.

A társaságbeli érintkezés a lehető legilletlenebb és sohasem öszinte. Szimlelni, ez a fontos, enélkül nem lehet boldogulni.

Kevés nő ütökzik meg ma már Pesten, ha egy uracs bevezetés nélkül megszólítja, míg, azt hiszem, az ugyanazt egy falusi paraszt lánnyal tenne meg, alig ha közelebbi ismeretségbe nem jönne annak kacsóival. De, amint ők mondják, abban nincs semmi különös, valamint az is egészen érthető s egy cseppet sem feltűnő, hogy valaki apró hirdetésekben keres házastársát, vagy „tisztességet” ismeretséget.

Sokan talán mindamellet bálulják azt az ügyességet, tehetséget, amivel a modernnek minden téren utat tudnak teremteni. Hát én megnyugtatom minden kétkedőt s kijelentem, hogy mi sem könnyöb, mint modernnek lenni. Csak el kell torzítani a már kész régít s meg van a modern. Mázoljuk szét a festményt, fessünk hársfőtörsre fenő lombozatot, rózsabokorra narcist, cseréljük ki az ég színét a mezőével, nyomorítsuk el az alakokat s magyarázzuk visszafelé a perspektívát; kész a modern festészet. Tekerjük ki a nyakát a szobornak, ficamítsuk ki a karját, törjük el hátgerincét, lapítsuk be az orrát, nyomjuk ki egyik szemét, állítsuk lehetetlen pozitúrába és simítsuk a tagokat négyszögletűvé; modern szobrászművészek vagyunk.

Szedjük rimbe a tisztesség által tiltott dolgokat, énekeljünk meg jassz legényeket, csaló hadseregszállítókat, utcai lányokat; dicsőséges lovasaivá váljunk Pegazusnak.

Állítsunk fejetejére mindent, magyarázzuk homlokegyenest ellenkezőleg a természet törvényeit, tegyük szabálynak a kivételt s a szabályt kivételnek, dicsőítsük,

**Ára vasárnap: 14 fillér, hétköznap: 6 fillér.**

délutánoknak: csak három sorozatot adhatók a közönségnek a buzgó, lelkes rendezőség. De ez a három délután megint igazolta e közvetlen hangulatú, irodalmi s művészi színvonalú, társas összejövetelek jó hírét, nevét, s méltó kiegészítője volt az egyébként csendes, háborús, téli évadnak. A közönség szép számmal gyűlt össze a bucsu előadásra, hogy kifejezze háláját és elismerését a rendező testületek — a nőegylet és főgimn. tanári kar — a vezetésben mindig fíradhatatlan *Schneider Mátyás* iránt, akinek kiforrott ízlése, előzékeny tapintata, a kiválasztásban és begyakorlásban egyaránt buzgó, körültekintő, tevékeny lelke volt a főtényezője az idén is annak a szép anyagi és szellemi sikernek, amit az előadásokkal elértünk. Bár a tornaterem elég sűrű sorokkal telt meg, nem hallgathatjuk el, hogy még nagyobb, teljesebb közönséget szeretünk volna látni. Sokan azt mondják, hogy ennek oka abban keresendő, hogy két laptársunk nem közölte vasárnapi számában a műsört s így sokan nem tudták az előadás megtartásáról. Akármilyen volt is az oka, csak azok sajnálkozhatnak, akik elmaradtak; akik ott voltak, kellemes emlékekkel zárták le az ideji sorozatot, melynek pénztára sem szenvedett sokat a közönség soraik némi hézaga miatt.

Elsőnek *Danóczy Antal* főgimn. tanár lépett a felolvasó asztalhoz s komoly, történelmi háttérben mozgó tárgyat: a középkori menyegzői szokásokat lebilincselő, közvetlen hangon s a történelmi anyagot könnyen szemlélhető, világos, áttekinthető módon, mindvégig feszült figyelmet keltő tárgyalással, eleven, színes nyelvezettel adta elő. Tárgyának voltak érdekes, sőt finom „pikantériá”-val átszótt részletei, amik jóleső derűtliséget kellettek, anélkül, hogy az előadás értékét csökkentették volna. A közönség lelkes tapsal jutalmazta a szinte rövidnek

tetsző, vonzó és eszméletető felolvasást. *Salamon Etuska*, városunk egyik leghivatásosabb zeneművésze, ült ezután a zongorához és Grieg hatalmas alkotását, a „Lakodalmas nap”-ot, olyan kész technikával, tökéletes tudással és művészi átérzéssel adta elő, mellyel teljesen igazolta zongora mesteri jó hírét, kiváló iskolázottságát s zenei rátermettségét, mely kiváló tulajdonok — ismételjük — városunk egyik legjobb zenészévé teszik. Mindvégig hibátlan, összefüggő, hatásos játéka a hozzáértők teljes mértékben élvezték.

*Gáll Piroska* két szép költeményt szavalt el szende, lányos bájjal, közvetlen egyszerűséggel, minden tetszést és hatásadástartat kerülve, finom árnyalással, érzéssel. Tetszetek. A darabok is, az előadók is, egyaránt. *Neugebauer Róbert*, az ifjabb nemzedék kedvelt „Robi bácsija”, a férfikorban levőknek hajdan is kedves, jeles műkedvelő társa az „uri bandában”, fiatalos hévvel, könnyed fürgeséggel kezeli még mindig a „nyiretyűt” s a régi tudással, lelkesedéssel és mesteri kézre valló készséggel bánik a száraz fával. Alig is bírt betelni a közönség a műkedvelők ismert színvonalán messze felette álló játék hangjainak üde csengésével, a dallam tiszta szárnyalásával s megismételtette az „Ábrándot”, amit a mester szíves készséggel meg is tett.

A „Sári néni?”! . . . -no, igen, a Sári néni véges-vegig kacagatta a teli termet s adott egy nyárára való jókedvet, kacajt, emléklőt és ráadásul az immár elmúlt téli évadra. Ez a bolondos, kis vigjáték megint egy társaságba gyűjtötte a város virágos kertjét, a szép lányokat, hogy szépségükkel, ügyes alakításukkal aranyos, jókedvűvel gyönyörködtesse, mulattassanak! . . . Ami minden tekintetben sikerült is.

A felolvasó délutánok „nevető fejfájára” pedig írjuk rá:

ami rut, nevéssük ki, ami tisztességes. Irtozunk mindentől, ami fajmagyar, de örülünk mindennek, ami idegen. Ne azt nézzük cselekedeteinkben, hogy tisztességes-e, hanem, hogy mennyi hasznot hoz. Bélyegezzük önzőknek, szélhámosoknak s vízfejűeknek nagyjainkat, de sajnáljuk, hogy a sikkasztók kénytelenek Amerikába vinni pénzüket s a hálátlan ország nem engedi mindenkinek itthon élvezni munkájának gyümölcsét; egyszóval kiabáljuk, dicsőítjük azt, amit eddig megvetettünk s méltó bajnokai legyünk a modern felvilágosultságunk.

Beszélgünk: nő társaságokban dob-utcai stílusban s mondjunk olyanokat feszületlenül, amit illetlennek tartottunk eddig s vérből világnak lettünk.

Hiszen azért olyan ragadós s azért épen a degenerált körében, mert kényelmes, mert nem kell hozzá más, csak arc, mások felfogását tólgaszt állítva magunkévá tenni. Nem kell semmiről meggyőződnie, csak jó torok kell hozzá s tudni kell handa-bandazni.

Hát bizony ez mind nagyon érdekes dolog, de ép oly veszélyes is. Mert ne fe-

lejtjük el, hogy a modernnek felfogásuk mellett nem azért szállnak ám síkra, mert az igazságot akarják védeni, hanem mert hasznos s nekik pedig fő a profit. A pár év alatt milliómosokká nemesült modern magnások s a bérlapatók, mulató hegyek kevés kivétellel a modern eszméknek köszönhetik létüket. S még hajgán, ha ezek a megszirosodtak szívben magyarok lennének, de nem azok. Tagadhatatlan, hogy igazi magyarok között is vannak modernek, de ezek hangtalan bábuk, mások által rángatott figurák s csak az igazi, hasznat kereső modernnek szöcsövei. S mi magyarok csak arra vagyunk jók, hogy egymást harapva vegyük észre, hogy egy idegen milyen szépen, mosolygó arccal gyűjti a mi verejtékünket garmadába s változtatja aranynyá.

S ha már utolsó mentevárunkat, magyarságunkat s faji önérzetünket is dicsőítjük, igazán nem marad más hátra, mint összeszedni még el nem árverezett motyónkat s elkotródni Amerikába, legalább ott már nem kell annyira félnünk, hogy szemünkre vetik magyarságunkat.

(Vége.)

Szép voltál, jó voltál — pá, pá a viszontlátásra, a boldog feltámadásig — a *békességes* jövő tétben!

*Tudósító.*

## A Kálvin-Szövetség értekezlete.

Lélekelmelő, gyönyörű, szép program. Ha azt olvassa is az ember, már is lelkesül, már előre örvend, a magas színvonalu szellemi táplálának.

Mily örvendetes, hogy semmi üdvözlő beszéd, semmi cifraság, hanem csak munka, építés és épülésben lesz részünk. Sem az ügyszó, sem az időhöz nem is lenne az méltó. A mi puritán egyházunk püspökének lelke nem is örülne annak. Egészen másért jön ő és mást vár a nagykörösi ref. egyház közönségétől is. Ő azért jön, hogy elhozza melegen érző szívét, egyéniségét a nagykörösiékhöz, hogy annak szeretetét egyik tekintélyes számú gyülekezetére közvetlenül árássa szét. Viszont gyönyörködni akar egyházában melynek nem csak neve egyház, hanem van benne élet, szeretet és ragaszkodás. A Kálvin szövetséggel karöltve pedig azért jön, hogy ennek a nemes célú szövetségnek híveket szerezzon. Mert a szövetségnek épen az a célja, hogy egyesítse, az összes egyházakat egy közösen munkálkodó nagy népegyházzá forrassza.

Ős időkől kezdve az egyház gyűjtötte össze az embereket a földön, az hatotta át őket hittel és morállal. Az egyetemes népegyházat pedig Krisztus „a mennyek országának” nevezi. Ésmegis a helyett, hogy nagy célú, egyesített munkára törekvő férfiak támadtak volna, a XX. században áramlat indult meg, mely a még sok munkát igénylő és sok munkást váró „mennyeknek országát” igyekezett lejártani, a haladás akadályának feltüntetni.

Honnan jött ez az áramlat, mi hajtotta: miből táplálkozott mellette. De egy bizonyos, hogy soha sem kereste azt az egyházban, ami mennyei. Pedig láthatna volna, hogy az egyház építette az első iskolákat, kórházakat, nyomorékok, vakok intézeteit. Az egyház tanított meg bennünket gondolkodni, érezni és embertársainkat szeretni, arra, hogy minden ember testvér, hogy mindnyájan Isten gyermekei vagyunk. Az egyház szabadította fel az elnyomottakat, jogaikat megfosztottakat. Szóval az emberi jog és méltóság érzetére először eszméletelt és tanított. Éz mennyei adománya volt az egyháznak s mivel az áramlat ezt is semmibe vette, a mennyei gondviselés elszöprötte azt.

A szabadkőművesek, nyugatosok, vagy más még ilyen nevezetűek próbálják a népet megfosztani az egyháztól, annak tanító, nevelő hatásától; orgiákat fog ülni az összes, irgalmatlanul elliporva a gyengét, az öklöjg vad, fékezhetetlen uralomra tör.

Rettenetes elgondolni is, hogy ne emelkedjenek tornyok a falvak és városok felett és a harangok hívogató szavát ne hallgathassuk többé. Hova

menekülnének a szenvedők a békét keresők? Ne kívánjunk ilyen időt érni.

Ha én ami régi templomaink egyikébe megyek, lélekben hosszú sort látok magam előtt: látom mindazokat, kik sok évtizedeken át idejártak vigasz után epedve, békét, megnyugvást keresve. És amit kerestek, megtalálták.

Ezért fárad ma is az egyház, annak buzgó segítője a Kálvin szövetség, tanít, bátorít, meggyőz bennünket, hogy Krisztust vigyük be az iskolába; az ifjúság szívébe, mert e nélkül értéktelen, gyarló munkát végzünk. A jövődön nemzedéket tanítsuk korán az egyház ismeretére, szeretetére, ismeretűnk meg velük annak ajándékait.

Buzdít, hogy mi felnőttek is siessünk az Isten házába. Innában és könyörgésben egyesüljünk, mert minden gyülekezet annak a nagy, háznak egyik ága, mely abból a mustármagból nőtt, melyet Jézus vetett el.

Kocsér 1916. április hó 12.

Kövér László  
ref. lelkész.

## Kálvinista egyházunk és nemzeti jövődönk.

A Kálvin-szövetség 1916. évi március hó 20-iki összejövetelén tartott előadás: Szűcs Dezső tan. képezdei tanár.

Minden nemzet életképességét a benne működő erők tartalma dönti el. Valamint az emberi szervezetnek letalapot, egészséges fejlődést, csak az alkotóerő, jelenléte és kölcsönös hatása biztosítanak, úgy a nemzetek életének szervezetében is szükségesek olyan erőforrások, amelyek a szervezet fejlődéséhez örök táplálékot nyújtanak és zálogai a jövődönnek. A nemzeti létet biztosító tényezők, mint őrtálló géniusok ringatják a nemzet bölcsőjét. A nemzeti fejlődés folyamán új erők, döntő tényezők vetődnek felszínre s olyan értékeket kölcsönöznek, amelyek nemcsak a nemzeti élet-erők forrásait duzzasztják meg, de magát az egész nemzetet is arra a magaslatra állítják, ahonnan, mint az egyetlen emberi művelődés fátyla-hordozója, jótékony világosságot áraszt az emberiségre. A nélkül, hogy egy nemzet számára akarnék kiszájtítani és nemzeti színnel bevonnai az egyetlen emberi haladást szülő, minden vívmányt, mégis ki tagadhatja, hogy minden nagy eszme, minden hatalmas alkotás és intézmény, minden lángelme és minden nagyság, amelyek s akik nemzeti talajban születtek, fokmérői a nemzeti erő kifejtésnek, hirdetői a nemzet nagyságának és dicsőségének?! Ki tagadhatja, hogy az örök és szent intézményeknek romlatlan szellemét életű levegője a nemzeti közszellemnek?! Csakis a nemzeti élet összes tényezőinek hazafias érzésén, önzetlen szellemén épülhet fel a nemzeti nagyság temploma, amelyben felemelt fővel jár a nemzeti öntudat s himnuszát zeng a nemzeti lelkesedés.

Nemzetünk életében is sok-sok olyan tényező van, amelyek megtépézt népünket a nemzeti élet mezéjére vezették. Találunk olyan tényezőt is, amely a haldokló nemzetet nem egyszer életre keltette. Nemzeti életünkben jelentékeny, sőt sokszor döntő szerepet töltött be kálvinista egyházunk. Történetileg kimutatható, hogy valahány-

szor a magyar protestantizmus, illetve kálvinista egyházunkat veszély fenyegette, mindannyiszor nemzeti létünk is halálra volt szárvá s így váltak veszélyessé azok a mozgalmak, amelyekben a vallási és politikai törekvések egymással kezelt fogtak. A magyar nemzeti szabadság legbuzgóbb védőit a kálvinista magyarság táborából toborozta. A legerősebb ellenzéki szellem azon vidékeken uralkodott, ahol a kálvinista magyarság vitte a vezető szerepet. A protestantizmus kálvini irányát főképp a színmagyar nép tette magáévá s mely gyökeret vertek benne azon elvek, amelyek az állami mindenhatóságunk bilincseit szétörtöni, nemzeti létünket biztosítani, nemzeti eszményeinket megvalósítani s a lelkiismereti és gondolat szabadságot szentesíteni voltak hivatva. Magának a kálvini iránynak demokratikus eszméi a nemzeti önállóságunk, a független, szabad fejlődésnek utját egyengették.

Sokan vannak, akik az egyházi társadalmat művelődési tényezőnek nem tartják. E felfogásnak élénk cáfolata kálvinista egyházunk története. Nemzeti műveltségünk valóságos újjászülötlet a kálvinizmus hatása alatt. A kálvinista templomok a nemzeti ébredés bölcsői. Nemzeti nyelvünk csendül meg predikátoraink ajkán, akik siralmas panaszokban jajdulnak fel az egyház és nemzeti életen ütött sebek miatt s szent haragjuk cikázó villámai szórják a vérrel megpecsételt ősi jogainkat, nemzeti jussunkat sirba temetökre. Apostoli lelki ügihirdetőink busult gerjedéseivel hallatják egyházunk és hazánk védelmére hívó szavataikat. Kálvinista népünk száryaló imái, esdo fohászi, hívó bizodalom hangja in reszketnek fel a magas égig, hogy hasadjon kette az égnek kárpíja s tekintsen le az Úr, magyarok Istene, szegény magyarokra. Babajos nyelvünkön zendül meg az ének templomainkban s hitükért szenvedő őseink templomaiktól megfosztva, hajlékaikból kiűzve, megtépézt szívük keserves siramát panaszos zsoltárba öntik: „Öröködbe Uram, pogányok jöttek.” Homlokukon égi fényvel övezett profétáink megacélosodott lelke diadalmi ének kíséretében szállt az örökkévalóságba. Nemzeti irodalmunk tájának erőteljes hajtásai azok a művek, amelyek a magyar kálvinizmus termelt. Zsoltáros népünk költői hajlama megteremté nemzeti dalainkat, amelyekben az erős nemzeti érzés mellett az egyéni életnek hol fájó, hol derűs eseményei nyerne hangot. Szóljak-e a kálvinista családi életéről, amely egyik biztosítéka volt mindenféle ostromlott egyházunk és megrablott nemzetünk fennmaradásának?! Ebben a légkörben a szülői és gyermeki szeretet olyan tiszta fényben ragyogott, hogy nem homályosíthatta el a viszontagságok bármilyen sötét felleje sem; azok a kapcsok, amelyek megteremtették, még erősebbé kövacsolódott össze a küzdelmek súlyos csapásai alatt. Ott a családi életben vésődött a gyermekbe az édes anyának mély, de őszinte változatossága s az édes apának egyenes és szilárd jelleme, amely megalkuvást nem tűr s hazájáért és egyházáért a legnagyobb áldozatra is kész. Szóljak-e a kálvinista iskoláinkról, amelyek a magyar nyelvnek és magyar érzésnek voltak tűzhelyei?! Falaik között nemcsak a tudomány fájának sokszor még új és gyenge hajtása talált ápoló kezeket, de a nemzeti ébredés

űde szellőjét is magukba szívták s nemzeti életünket új ideákkal gazdagították. Szóljak-e a kálvinista költőkről, akik nyelvünk népies zamatosságát nemcsak kifejezésre juttatták, de műveikben meg is őrizték; hazánk gyászba borulását, nemzetünk nagy, sűrű könyhullását aggódó lelkünk méla borongásával kísérték? Szóljak-e a kálvinista hősről, akik fajunk nemzeti levelét vérrel írták és írják meg.

(Folyt. köv.)

## Nagykörös az országos állattenyésztési értekezleten.

A nemzeti muzeum dísztermében megtartott országos állattenyésztési értekezleten az a kérdés is felvetett a tárgyalás rendjén, hogy *milyen hatás volna várható attól ha a baromfiak tömegnevelésével foglalkozó nagy állattalok létesítenének, mely esetben az állat egészségügyi szolgálat olyan irányban szervezetenék, hogy a baromfi nevelésnél észlelt 30—40 százalékos elhullások a tanyákat járó állatorvosok közebejötte által mérsékelhetelének.*

A N.-körösi Gazd. Egye. képviselőtében megjelent elnök Magyar Kázmér rövid — 10 percre korlátozt fűlszólása keretében megfontolásra intett. Kifejtette, hogy Magyarország, különösen annak áldott Alföldje, a maga 200.000 négyzet kilométeres kiterjedésén a baromfi tenyésztésre a legkiválóbb feltételeket nyújtja és a baromfi létszám itt óriás mértékben emelhető is. De a nagy állattalok és az olyanok, amelyek már az állatorvosi belterjes szolgálatot mintegy szükségszerűen kapcsolják szervezetükbe, idegenszerű benyomást tesznek az ő vidékén, a tanyák világában.

Tudvalevő, — amint előadása során kifejtette, hogy a baromfi igazi hazája az Alföld és legjobb és igazi otthona a tanya, melyen évtizedeken át az okos életrel való tanyai nép következetes tenyészkiválasztás mellett ép a mi viszonyaink közé beillő, itt pompásan diszolt baromfi fajtaikat állította elő és tenyészté alig sejtett számban és igen szép haszonhajtás mellett. Olyan fajtaik ezek, melyek a mi külterjes, sokszor mostoha viszonyaink között teljesen megállják a helyüket, edzett, kevés igényű és igen ellentálló. Hogy a sok ezer tanyán tenyésztett, sok százezernyi baromfiak elhullási százaléka milyen statisztikai adat szolgáltat, azt megtudni bajos, sőt lehetetlen is, amint hogy a tanyai statisztika, adatgyűjtés egyáltalán különleges valami.

És ennek a kérdésnek a tisztázása érdekében szóló tájékozódást kísértelt meg a tanyákon, természetesen ismerős tanya népek között. Első utja, tudakozódása Pantó Sándorné asszonyomnál történt, akinek tetéleni tanyáján tudvalevőleg gyönyörűen kitenyésztett baromfi állomány van már évtizedek óta. Az adatgyűjtés ilyenforma:

— Mondja csak Pantóné lelkem, meg vannak-e még a hires, gyönyörű tyukjai a tanyán?

— Meg vannak, kérem állásan.  
— Aztán hárabból áll a nyáj, lelkem?

— Így téli időben csak 80 formán van a tyukom.

— És tavasztól őszig hány darabot nevel föl?

— Azt nem tudhatom kérem, hol többet, hol kevesebbet.



— De mégis . . . például tavaly mennyi volt ?

— Nem tudom, nem olvastam föl.

— Nem-e ? Hisz akkor annyit lopnak el magától, a mennyit akarnak !

— Tölem ? Nem lehet az uram. Lehetetlen. Hisz' ismerem valamennyi tyukomat !

— De mondja csak lelkem, ugye nem mindenik csibe nevelődik fel tyuknak ? Pusztulás történi köztük ?

— Tisztulnak bizony, hogyne pusztulnának, kérem alászan.

— És mibe pusztulnak ?

— Fogyasztjuk is őket kérem alászan, meg halálos nyavalyában is pusztulnak.

— No és mik azok a nyavalyák ?

— Hol tehát, hol a ló tapod rá a csirkére az istállóban, mert bír az óhatatlan kérem alászan. Néha a kerék is keresztül megy rajtuk az udvaron, meg az ajtó sarkához is csukja az ember !

— Igen igen ; de olyas betegség félre gondolk. Micsoda betegségek fordulnak elő maguknál.

— Betegség kérem alászan ? Az nem fordult még elő én nálam . . .

Ezt mondja Pantó Sándorné asszonyom, a 86 esztendő idős asszony, aki 41 esztendő át volt gazdáné a Tanárky tanyán, 29 esztendő óta pedig a saját tanyáján él és gazdálkodik, aki tehát kerek 70 esztendő gyakorlatlal dicsekedhetik (16 esztendő korában ment férjhez.)

Ennek a betegség nélküli baromfi tenyészésnek a nyitja nyilvánvalólag a tanya csudás világának a rejtelmei között keresendők, az örök és alap igazságok között, melyek a természet rendjéhez való szoros alkalmazkodásra tanítják az okos magyar népet.

Ezzel az adat csoporttal szemben a másik tanyai statisztika.

Legmodernebb, legkiválóbb gazdáink egyike évek előtt nagy baromfi vállalatot létesített, kint a csemői részen. 12.000 forintos tyukpalotát készíttetett saját tervel szerint, s a szomszédos nagy göbölly istálló melegével fűtette ; fűtettet! a tél elején beszerezett 6000 tyuk kedvéért, melyeket karcsonyra és év elejére lejoztatt. Pár ezer tyuk tavasz kezdetre elpusztult ; de 4000 darab körül mint kottós adódott el szép összegért.

Ezt a vállalatát óhajtotta az illető biztosítani akként, hogy az őszi tyuk vétel kiadását megtakarítsa ; 12—15.000 csirke költetésére és nevelésére gondolt, melyekből kitelnek a 6000 db tyuk, a kakasok kappanná változva a stájer kappan forgalomnak lennének versenyző társai. A szükséges tudnivalók megszerzése céljából a fogadott fia számára szakintézetet keresett (ő, maga az öreg gazda sokallotta a 12.000 csibével való birkózást) Nem talált. Maradt hát a kész tyuk bevásárlásnál. Igen ám ; de a fővetkező télen baj támadt a tanyán, a nagy vállalathoz állatorvost kellett hivatni. Az állatorvos megjelent. De bizony a vállalat beszűnt, mert az állomány elpusztult. Nem meri állatorvos avatkozni a dologba, hanem *dacára* a beavatkozásnak se lehet az állományt megmenteni.

(Folytatása következik.)

**Használjunk hadisegély postabélyeget és levelezőlapot.**

## HIREK.

\*\*\*

**Körlevél a kecskeméti tankerület valamennyi állami, községi és hitfelekezeti polgári iskolai tanárhoz, elemi iskolai tanítóhoz és tanítónőjéhez.**

**A IV. hadikölcson propagálása érdekében.**

A napi sajtó utján bizonyára tudomása van Cimednek arról, hogy a negyedik hadikölcsonre vonatkozó aláírási felhívás e hó első felében minden valószínűség szerint megjelenik.

Felleges Tisztelt Cimed előtt bizonyítgatnom, mily elsőrendű nemzeti életszükség, hogy ezen újabb anyagi és öpróba is a legfényesebben sikerüljön. Csak arra akarom szíves figyelmet reáirányítani, hogy ezen akció sikere érdekében népünk tisztel felvilágosítása elengedhetetlenül szükséges.

Ezen nagyfontosságú munkához kérem buzgó közreműködését. Szíveskedjek az iskolában tanítványait, az iskolán kívül a nagyközönséget, ha kell házról-házra járva felvilágosítani, hogy úgy a haza, mint saját érdekében cselekszik akkor, ha otthon tartogatott pénzét hadikölcson jövedelmére fordítja. Ha ezt teszi, nemcsak jövedelmét fokozza, hanem nagy szolgálatot tesz nemzetének, melynek erre élet-halálharcában szüksége van.

Elismerem, nehéz, sok fáradtsággal járó a munka, amelyet Tisztelt Cimedtől a haza nevében kérek, — de tudom, hogy belátva az agitáció nagy kihatást fontos célját, nemcsak maga hoz örömmel tőle telhető újabb áldozatot, hanem szívesen és kedvvel lesz azon, hogy a IV. hadikölcson fényes sikerét minden anyagi és erkölcsi erejének latbavetésével semmi fáradtságot nem kímélve a maga körében minden lehetséggel biztosítsa.

*Kecskemét 1916. április hó 11.*

Hazafias üdvözlettel

**Rhédei János**

kir. tanfelügyelő.

— **Hivatalos jelentések.** A nagyfőhadiszállásról jelentik április 15-én :

*Orosz hadsziintér.*

Vonalaink a Strypa alsó folyásánál a Dnyeszter mellett és Csernovicétől északkeletre tegnap heves ágyútűz alatt állottak. Éjjel a Strypa alsó folyásának fordulati szögében és Bucactól délkeletre hevesebb előtérharcokra került a sor, amelyek részben megtartanak, a harcmező legdélibb részén egy előretolt sáncvédőt a főállásba vontuk vissza. Jaslovicétől északkeletre is behatolt az ellenség egyik előállásba, de gyors elmentáddal ismét kiverített onnan és ez alkalommal egy orosz tisztet 3 zászlóst és 100 embert elfogtunk. A Bucactól Cortokjaba vezető országúton egy osztrák-magyar portyázó különítmény rajtaütéssel hatalmába kerített egy orosz előállást. Az ellenség tüzérsége József Ferdinánd főherceg hadseregének arcvonala ellen is fokozott tevékenységet fejtett ki.

*Olasz hadsziintér.*

Az ágyúzás amennyire azt a látási viszonyok megengettek, mind két fél részéről tegnap is folytattak, a Mrzli Vrhen csapataink elfoglaltak egy előállást és ismételt ellentámadásokat az olaszok súlyos veszteségei mellett visszavertek. Flitszimél

és Peutebbanál tüzérségünk erőteljes tűz alá vette az ellenséges állásokat. Tiroli arcvonalon az ellenség többhelyen támadott kísérleteit, hogy a Sugana szakaszon a Novaledo mindkét oldalán emelkedő magaslatokon levő állásainkat megszeresse, visszavertük. A Ponale országúton csapataink ma éjjel a védő falut Serenétől délre otthagyták és a legközelebbi állást tartják erősen megszállva. Az Adamello területen az Alpínik megszállták Dosson di gedovai határ hegygerincet, a stílisi hágótól délre az ellenségnek a Monte-scorfuszo elleni támadása meghiúsult.

A délkeleti harctéren a helyzet változatlán.

*Hűfer altábornagy,*  
a vezérkar főnökének helyettese.

*A német nagyfőhadiszállásról jelentik : Francia és belga hadsziintér.*

A helyenkint élénk és a Maas területen heves tüzérségi harctól eltekintve, nincs lényeges jelenteni való. Ágyútűzünk a Maas balpartján megkísérelt támadásokat már kiindulási helyén elfojtotta.

*Keleti hadsziintér.*

Hindenburg tábornagy hadcsoporjánál Agarbuonka környékén (Dünaburgtól északnyugatra) és a Narocól délre elhatárolt ellenséges előretöréseket véresen visszavertük, ép oly eredménytelenek maradtak Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoporjánál az orosz osztagoknak a Serne-tochnél levő állások ellen Kirintől északra intézet támadásai.

*Balkán harctér.*

Az ellenség tüzérsége tegnap a Vardartól keletre időnkint élénk tevékenységet fejtett ki. Ápr. 12-ről 13-ra virradó éjjel ellenséges repülőik eredménytelenül dobtak bombákat Gjevgejiüre és attól keletre Bogorodira.

*A legfőbb hadvezetőség.*

— **Prohászka István** honvédszázados, kit Garzó Teréz urhölgygel kötött házassága révén városunkhoz rokonai és családi kötelek esatolnak. Öfelése a háboru alatt teljesített szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi szalagon adományozta.

— **Bátori Sigray Pál** budapesti ügyvéd, nagybirtokos, a pesti református eklézsia buzgó presbitere, kiváló földnik, aki munkás és eredményes életén át mar anyai nemes tanujelét adta áldozatkészségének, egyházas és hontitai fenköli gondolkodásának, a budapesti egyház legutóbbi presbiteriumi gyűlésén gyönyörű összeget : 40—40.000 koronás alapítványt tett a budapesti ref. főgimnázium tanulói és joghallgatók részére! A nagyságánál és adója kiváló. nemes egyéniségének fogva egyaránt nagyszerű jelentőségű adomány fényes bizonyossága Sigray Pál egyházszeretetének s méltó a teljes elismerésre.

— **Eötvös Károly** városunknak 25 éven át volt országgyűlési képviselője, az ország egyik leghíresebb politikusja és ügyvédje, a magyar lángész egyik legkiválóbb képviselője, pentekre virradóra Budán meghalt. Egyéniségéről s életéről közelebbi hozunk emlékeztető sorokat.

— **Hósi kitüntetés.** Dajka Ambrusz 29. honvéd-gyalogezredbeli tizedest, Öfelése az ellenség előtt tanusított pátor magviseletéről a bronzéremmel tüntette ki.

— Petri Elek püspök ur látogatása alkalmából a ref. egyháztanács intézkedéseit csütörtöki lapszámunkban közöltük. Most ismételve ideiktatjuk a részleteket: Érkezés és fogadtatás a presbiterium részéről dr. Kókény Dezső főgondnokkal éjén a délelőtt 10 órai gyorsvonatnál. A presbiterium alkalmi diszülése az egyház és a tanintézetek képviselőivel az egyháztanácssteremben d. e. 11 órakor. Közébed a kereskedelmi kaszinó helyiségében 12 órakor. Ünnepele a templomban d. u. 3 órakor. Vallásos nevelésügyi értekezlet folytatása a főgimn. tornacsarnokban d. u. 4 órakor. Püspök ur elutazása a d. u. 5 órai gyorsvonattal.

— A nagyheti istentisztelet sorrendje a reform. egyházban. Nagypénteken délelőtt predikál Bakó József, délután bibl. magy. tart Szalontay Ferenc. Husvét I-ső ünnepén délelőtt predikál Bakó József, ágendázik Patonai Dezső, délután predikál Szalontay Ferenc. Husvét II. ünnep délelőtt predikál Patonay Dezső, ágendázik Bakó József, délután predikál Joó Imre. — Nyársapáton I. ünnep d. e. predikál és urvacso-rát oszt Joó Imre s. lelkész. — Felsőjár-son II. ünnep délelőtt predikál és urvacso-rát oszt Szalontay Ferenc s. lelkész.

— Varga József ny. zenetanárunk Debrecenben élénk részt vesz az ottani szépen fejlett zenei életben, részint templomi orgona szereplésével, részint az általa alakított s már is több, sikeres működéssel jó hirt szerzett „Templomi Vegyeskar” vezetésével. Az apr. 9-én és 10-én nagy anyagi és erkölcsi sikert aratott Iskolai Ünnepen pedig, melyet a ref. felsőbb leányiskola, leánygimnázium és tanítónő-kepede növendékei együttesen rendeztek hadi célokra, általános tetszés mellett adtak elő „Szüret” c. daljátékát. Az értékes zenemű szín-rehozásában a kísérő zongorajátékoson kívül 27 növendék működött közre.

— A nagyheti istentiszteletek sorrendje az rkath. egyházban. Virágvasárnapján a barka szentelés és körmenet délelőtt fél 10 órakor kezdődik, sz. mise alatt énekeltek Krisztus urunk szenvedésének történetét (Passio). Délután 5 órakor ker. tanítás, utána háborús ájtatosság. Nagyszerdán, csütörtökön és pénteken délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmi (lamentáció.) Nagyszűrtökön reggel 9 órakor sz. mise, utána az oltárok megloztsága. Nagypénteken reggel 9 órakor sz. mise, aiatta Krisztus urunk szenvedésének történetét (Passio), utána predikáció. A szentisr elkészítése, hol d. u. 6-ig marad az Oltáriszent-ség. Nagyszombaton reggel 7 órakor szent-ség kitétel, utána a szertartások: tűz, keresztvíz, husvéti gyertyaszentelés, mise. Delután 5 kor a feltámadási szertartás körmenettel. Husvétvasárnap reggel 7-kor ételek megáldása, 8 kor és fél 10-kor sz. mise, ugyan így hétfőn is. A litánia délután 5-kor. Husvétvasárnap fél 10-kor a fels. járási, hétfőn a nyársapáti iskolában lesz sz. mise és predikáció.

**Kiadó föld.**

**Jakab házi**

**EÖTVÖS SÁNDORNAK  
többrendbeli**

tanyás földbirtoka kiadó.

Értekezni lehet IV. ker. 377. sz. alatt.



— A saláta üzlet megkezdődött a pénteki hetipiacon. Megjelentek a jól ismert kerek kasok, teletömve haragos zöld, kemény fejeivel a salátának, mely jól telet s dus kincset ígér. 100-a 4-8 koronáig indult meg; az általános drágaság közepette meglehetősen kis ár.

— Eljegyzés. Babós Ferenc helybeli polgártársunk bájos és kedves műveltségű leányát, Juliskát, eljegyezte Pásztai György, helybeli iparos.

— A főgimnázium előtti telkek felszabadítása iránt az egyháztanács előterjesztést nyújtott be a képviselőtestülethez, amelynek folytán elhatározták, hogy a Szabó János és Ádám Juliánna féle telkeken lévő építményeket és keitéseket lebontatják s az így üressé váló téren a főgimnázium előtt 100 négyzetöngöl területen keret alakítatnak, ez utóbbinak keresztül vitelét azonban csak háboru után fogantositják.

— Takarekpénztári igazgatósági tagnak az elhunyt K. Pesti Balázs helyébe a képviselőtestület J. Nagy József városi képviselő földbirtokot választotta meg.

— Évzáró vizsgák a községi iskoláknál. A községi iskolaszék — a tanügyi iskolák évzáró vizsgáinak megtartásául a következő napokat jelentette be a kir. tanfelügyelőséghez: május 3-án nyársapáton vizsgálatvezetők: Cseri László, Bazsó Lajos, Varga István iskolaszékeli tagok május 3-án délelőtt Belsőnyilason vizsgálatvezetők: Tóth Lajos, Schneider Matyás, május 3-án délután külsőnyilason vizsgálatvezetők: Tóth Lajos, Schneider Matyás, május 4-én Csemön vizsgálatvezetők: B. Toth Ferenc, Szappanos Sándor, május 5-én délután Felsőjárason vizsgálatvezető: Danóci Antal, Pesti Balázs, május 6-án Homolytályn vizsgálatvezetők: Antal Sándor, Hege-dus Dénes, május 7-én Pótharasztyán vizsgálatvezető: Danóci Antal. Az ismétő iskolákban külön évzáró vizsgák megtartását mellőzi az iskolaszék.

— Jászberényi ref. lelkészé Dombó Béla békés-gyomai lelkész, városunk szülöt, öz. Dombó Lajosné derék iát, főgimnáziumunk volt szorgalmas növendékét választotta meg a jászmagyarok tekintélyes gyülekezete 21 pályázó közül. A kiváló szónok, költő tehetséggel, apostoli, papi jellemű lelkész, — kinek szép költeményeit lapunk olvasói is előnyösen ismerik — szí-

vesen köszöntjük új örállomásán, Simon Ferenc érdemes emlékü helyén, hol „hegyen épült várban,” fejlődő gyülekezetben, egyházmegyénk erősen kitett egyházában, nyílik alkalmi tehetsége és szervező képessége érvényesítésére. A Dunamellékre visszatérő, ifju lelkipásztor találja meg nemmes törekvéseinek méltó sikerét szűkebb hazájában — szívünköl kívánjuk.

— Iskolai ünnepély. A gyermek lelke és erkölcsi érzése nemesítését célzó, a „Madarak és fák napja” ünnepét reform, népiskolánk a husvétii szünidő megkezdése előtt kedden, e hó 18-án d. u. 2 órakor, mindenik osztály a saját tantermében tartja meg. Ezen ünnepélyre a t. szülőket és tanügy-barátokat ez uton hívja meg.

**a népiszkolai igazgatóság.**

— Elismerés, — köszönet. Az április 8-iki presbitéri gyűlésen a tápintézeti pénztár 1915. évi számadásainak előterjesztésével kapcsolatban Patonay Dezső lelkész-elnök indíványára az egyháztanács hálás köszönetet mondott dr. Joó Imre nyug. főgimn. tanárnak, a tápintézet volt igazgatójának, aki ezen tisztét 23 éven át díjtalanul, önzetlen buzgósággal, példaszertő kötelességűdassal és hűségess odaadással látta el.

— Hősi kitüntetés. Még a háboru kezdetén, 1914. őszén a szerb betörés kivédése alkalmával vívott, dicsőséges harcokban halt hősi halált leveldi Kozma Dénes 9. huszárezredbeli főhadnagy, Kozma Ferenc ezredesünk szép legényfia, kinek dicsőemlékére most tűzött rá a legfőbb hadur elismerő kitüntetésének engesztelő fénye, kegyeletnek vigasztaló sugara, amely nevét és alakját a hadieikítményes, 3. o. katonai érdemkereszttel díszítetten örzi meg szerető családjá s a hű bajtársok áldó emlékezetének a történelem számára. In memoriam aeternam!

— A főgimnáziumi nagy könyvtár tudvalevőleg nyilvánossági joggal felruházva a város társadalmának is rendelkezésére áll s a közművelődés előmozdításának határozó tényezőjéül fejlődésére van hivatva. A könyvtár buzgó kezelőjét és szakavatott rendezőjét vesztette el nch. Huszár György elhunytával, kinek hősi halála óta Dr. Kovács Lajos igazgató vezette helyettes minőségben, önzetlen buzgalommal a könyvtárt. A főgimn. tanári kar most elérkezettnek látja az időt a könyvtárosi állás végleges betöltésére s a maga részéről Dr. Gáll Lászlót ajánlotta az igazgatótanácsnak, illetve a könyvtári választmányának megválasztásra aki szaktudásával, buzgalmával, ritka könyvszeretettel s ifjai munkakedvével minden tekintetben alkalmas e fontos tisztség betöltésére.

**A Nagy Háboru  
írásban és képen.**

Kapható:



**Szekely Albert**

könyv-és papírkereskedésben

Egy füzet ára  
**40 fillér**

— **A tyuktojás festésének betiltása.** Miniszteri rendelkezés folytán a tyuktojásnak a husvétii ünnepek alkalmából szokásos festése, vagy hasonló kikészítése, továbbá az ily festett, vagy kikészített tyuktojásnak forgalomba hozatala az ország egész területén tilos.

— **2000 Korona adományt** szavazott meg városi közgyűlésünk a kecskeméti hadkiegészítő kerületből bevonult, harctéren küzdő hős katonáink részére pünösdi ajándékul; ugyanekkor elrendelték, hogy e célra a legkiterjedtebb módon közönségünk körében a gyűjtés eszközöltesse.

— **A várható termés adásvételének tilalmazása.** Miniszteri rendelet folytán tilos és semmis azon szerződés, amely a buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, tengeri, hüvelyesek és repce folyó évi várható termésének adásvételére vonatkozik; ugyanezen terményeket előre eladni és venni sem szabad. Ezen rendelkezések a rendelet életbe lépté előtt létrejött ügyletekre is alkalmazandók. Az itt említett termények idei termésére előleget csak a Hadi Termény részvénytársaság útján lehet felvenni és pedig a várható termésnek a termelő gazdasági és háztartási szükségletét meghaladó része erejéig, csak f. évi július hó 25-ig, tengerit illetőleg csak november 30-ig. Az előleg métermázsánként búzánál 20 koronát, rozsnál, kétszeresnél, árpánál, zabnál, tengerinél és repcénél 15 koronát meg nem haladhat.

#### ANYAKÖNYVI ÉRTESETÉS

a m. kir. anyakönyvi hivataltól.

1916. április 1-től április 10-ig.

#### Születtek:

Nagy András és Fodor Juliánnának Mária leánya rk., Péczeli Sándor és Huszár Máriának Sándor fia ref., Károly István és Pusztai Rozáliának Pál fia ref., Horváth Teréziának Terézia leánya ref., Szente Varga Kálmán és Egyedi Teréziának Gizella Piroksa leánya ref., Jámber Ferenc és Barta Juliánnának Juliánna leánya ref., Zatykó Pál és Harsányi Rozáliának Eszter leánya ref., Slamek Balázs és Kánya Erzsébetnek Balázs fia rk., Deák Ambrusz és Czák Máriának Ferenc fia ref.

#### Házasságot kötöttek:

Ecsér László és Banai Terézia ref., Bözsi János rk. és Varga Mária ref., Zsücs Sándor ref. és Berdó Anna rk., Vörös Árpád és Molnár Lidia ref., Harsányi Ferenc ref., és Tóth Juliánna rk., Patik Balázs és Dózs Terézia rk., Sepsí Sándor és Hupka Judit ref., Fakan József és Molnár Terézia ref.

#### Elhaltak:

Özv. Mágócsi Józsefné, Sági Eszter 69 éves ref., Gerecze Ambrus 48 éves ref., Bözsi Eszter 5 napos rk., Repkovecz Anton 20 éves görögkeleti, Duzs József 15 hónapos ref., Erdei Katalin 12 éves ref., Sánta József 81 éves ref., Illés Józsefné, Boros Juliánna 66 éves ref., Barkóczi Károly 2 éves ref. Antal Ferenc 66 éves ref. Dobozi László 1 hónapos ref., özv. Mocsai Máténcé, Bek Mária 78 éves ref., Halápi Borbála 20 hónapos ref., Balog Ambrusné, Jozán Terézia 30 éves ref., Róka Ferencné, Nagy Mária 30 éves ref., Mihál Ferenc 1 hónapos rk., özv. Bódi Jánosné, Nagy Eszter 88 éves ref., Erdei Sándor 78 éves ref., Pesling Margit 17 hónapos rk., özv. Balogh Istvánné, Fodor Mária 25 éves ref.

Nagykőrös r. t. városi rendőrkapitányi hivatalától.

678—1. r. k. 1916. szám.

### Hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 1123—1916. M. E. számú rendelete a tyuktojásnak husvétkor szokásos festése és más ily készítése tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háború esete szülő kivételével intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. A tyuktojásnak a husvétii ünnepek alkalmából szokásos festése, vagy hasonló kikészítése, továbbá az ily festett, vagy kikészített tyuktojásnak forgalomba hozatala az ország egész területén tilos.

2. §. Aki a jelen rendelet rendelkezését, vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. paragrafusa értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és kihirdetéséről a helyi hatóság az illető helyen szokásos módon gondoskodni köteles.

A rendelet hatálya Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

Budapest, 1916. évi ápr. hó 4-én.

Gróf Tisza István s. k.,  
m. kir. miniszterelnök.

678—1. r. k. 1916. szám.

Közhirre teszem.

Nagykőrös, 1916. évi ápr. hó 12-én.

F. Szabó Jenő,  
rendőrkapitány.

### Földnek felelművelésre, vagy haszonbérbe adása.

Szappanos Sándor és nejeének Felsőjárison levő 117 hold birtoka a f. évi szeptember 29-től számitandó egy, vagy több évre haszonbérbe, vagy felelművelésre kiadó. Értekezni lehet a tulajdonosokkal Nagykőrösön, IV. ker. Petőfi-utca 428. szám alatt.

Szappanos Sándor és neje Ádám Juliánna.  
2—1.

123 --e. b. 1916.

### Erdei legelő területek haszonbérbe adása.

Akik a nagyerdei I. II. IV. V. számú legelőterületek bármelyikét a becásr megígérése mellett haszonbérbe óhajtnak venni, azok Szappanos Sándor erdőügyi bizottsági elnöknel jelentkezzenek.

Nagykőrös 1916. ápr. 14.

Szappanos Sándor  
c. b. elnök.

### Szenzációs könyvvásárlás!

A mai budapesti napilapokhoz mellékelve volt Lukács Gyula antiqua-könyvkereskedő alkalmi könyvárjegyzéke. A közönség kényelmére megállapodtunk ezen céggel, hogy a nagykőrösi közönség megrendeléseit minden költségfelszámítása nélkül én eszközöljem. Kérem tehát a tisztelt megrendelőket, sziveskedjenek a megrendeléseket hozzám juttatni, s azokat a legnagyobb pontossággal a hirdett árban 1916 június hó 20-ig bezárólag fogom eszközölhetni.

A megrendeléseket kéhez vélt után lehetőleg azonnal házhoz szállított kesszépén fizetés ellenében.

Kiváló tisztelettel

Székely Albert  
Könyvkereskedő.

**Eladó ház** Labanc Ambrusnak Kosuth Lajos utcában levő újonnan épült egy emeletes háza kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó. Értekezni lehet **Labanc Ambrusnéval** 1-eső kerület 300. számú házában, vagy **TÓTH BALÁS** építésznél X. ker. 13. sz. 3-3—v.

**Egy nagy vízmentes ponyva** eladó Kanyó Ferencnél III. kerület 234 szám alatt. 2-1v.

**Villanyos zseblámpák és száraz elemek** kaphatók SZÉRELEJ ALBERT könyvkereskedésében.

### Menetrend

1916 február hó 13-tól.

Szv. 720/732	Gyv. 708.	Szv. 714.	Szv. 710.		Szv. 709.	Szv. 715.	Gyv. 707.	Szv. 717.
I-III.	I-II.	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	I-II.	I-III.
16 <sup>55</sup>	8 <sup>25</sup>	12 <sup>15</sup>	8 <sup>05</sup>	≡ ind.	Budapest	érk.	△	7 <sup>30</sup>
3 <sup>12</sup>	9 <sup>31</sup>	2 <sup>50</sup>	10 <sup>15</sup>	"	Czegléd	"	↑	10 <sup>45</sup>
3 <sup>42</sup>	9 <sup>50</sup>	3 <sup>19</sup>	10 <sup>28</sup>	érk.	Nagykőrös	ind.	4 <sup>41</sup>	7 <sup>20</sup>
3 <sup>45</sup>	9 <sup>51</sup>	3 <sup>23</sup>	10 <sup>40</sup>	ind.		érk.	4 <sup>38</sup>	7 <sup>18</sup>
4 <sup>08</sup>	10 <sup>07</sup>	3 <sup>46</sup>	11 <sup>00</sup>	érk.	Kecskemét	ind.	4 <sup>18</sup>	6 <sup>55</sup>
5 <sup>20</sup>	10 <sup>35</sup>	4 <sup>55</sup>	11 <sup>36</sup>	"	Kiskunfélegyháza	"	3 <sup>26</sup>	6 <sup>16</sup>
7 <sup>32</sup>	11 <sup>41</sup>	6 <sup>21</sup>	1 <sup>14</sup>	"	Szeged	"	1 <sup>40</sup>	4 <sup>18</sup>
	2 <sup>07</sup>		5 <sup>18</sup>	"	Temesvár	"	7 <sup>22</sup>	1 <sup>00</sup>
			2 <sup>31</sup>	▽	Orsova	"	≡	1 <sup>15</sup>



**Eladó ház.**

**Özv. Somogyi Károlyné** VI. ker. Szolnoki-utca 6 számú teljesen újonnan alakított háza örök áron eladó. Értekezni lehet Budapesten I. ker. Maros utca 30 szám, I. em. 5. a, alatti lakásán. 6—1.v.

**néh. özv. Mágócsy Józsefné** féle VI. ker. 37. sz. alatt levő, 2 lakrészből álló ház külön udvarral — a Piac tér mellett az „Iparos kör” átellenében, — örök áron eladó; továbbá a Temető-hegyben levő 5 vékás szép, gyümölcsös szőlő, közel a városhoz, szintén örök áron eladó; esetleg felől kiadó. Értekezni lehet Dalmady Eleknel VI. ker. Encsi-u. 45. sz. alatt. 1-2v

**Bán Korsós László** X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy ízlés van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsiszimból, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istálló, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

**Inokai Tóth Dénes** VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyszögöl területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyikben 4 szoba, éléskamra, zárt folyosó, alattuk nagy kettes pince, másikban 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 alsó konyha, kamra és istállóból álló melléképületből, nagy gazdasági udvarral és mintegy 100 négyszögöl területű csemege szőlős és 350-n-öl területű jövedelmező gyümölcsös kertből esetleg 3 részben is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házhelynek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen vagy az irodán.

**Kiadó földek.**

**Zombori Lászlónak** a törtélti Ludasban levő tanyás fölbirtoka I. évi szept. 29-től több évre haszonbérbe kiadó; továbbá a Nyársapáton levő tanyás földje és 3 hold szőlő birtoka, a Lencsés-világos, Kálmánhegyi és Belsőtázerdei szőlője felől esetleg haszonbérbe is kiadók. Értekezni lehet a tulajdonossal VI ker. 310. sz. alatt.

**Huszár Gergelynek**, Gőbölös Balint szomszédságában 40 hold szántó és kaszáló földbirtoka — gazdasági épületekkel ellátva — f. évi szept. 29-től több évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal III. ker. 152. sz. alatt. 2—4.v

**Beretvás János ur** mizei 200 hold föld birtoka — a kőrösi határban — 1916. évi Szent-Mihály napjától több évre haszonbérbe kiadó. Özv. Kerekes Balászné és Kecskés föld szomszédságában. Értekezni lehet I. ker. 92. sz. alatt Kovács József megbízottal. 2—3v

**Eladó föld.**

**Kecskeméti Ambrusnak** a Felsőjárason jókarban, vízmentes helyen levő 14 hold szántó-föld birtoka — Pesti József és Fakan János szomszédságában — örök áron eladó. Értekezni lehet a fenti tulajdonosnál X. ker. 362. sz. alatt. 1-2v

**Kiadó ház.**

**Pólya István** VI. ker. 202. sz. házában 2 szobás lakás, hozzávaló mellékhelyiségekkel együtt május 1-re kiadó; értekezni lehet a fenti szám alatt a tulajdonossal. 2—1.v.

**I. ker. 29. sz. alatt** egy udvari lakás folyó évi május 1-től, több évre is, haszonbérbe kiadó; értekezni lehet ugyanott Pesti Pál nyug. tanító ural.

**Özv. Buz Ambruszné** III. ker. 37. sz. házában egy lakrész május 1-re kiadó; értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

**Kerekes Pálnak** IV. ker. 411. számú házában, külön álló udvarral két szobás lakás van kiadó. 2-2v

**M. Kovács László** IV. ker. 106. sz. házában, egy lakrész külön udvarral, kerttel május 1-re kiadó; esetleg örök áron eladó. X. ker. 209. sz. alatt pedig száraz öfa és 1 hektár szilva pálinka van eladó; továbbá a középső hegyben 4 vékás szőlője Sántha Vilmos ur szomszédságában örök áron eladó. 2-2v.

**Két egymásba nyíló udvari szoba** május 1-től Kohn Náthán ural kiadó.

**Özv. Járó Jánosné** I. ker. 234. sz. házában, mely áll 2 szoba, konyha és mellékhelyiségből, május 1-re bérbe kiadó; értekezni lehet a helyszínen. 2—2 v.

**Vegyesek.**

**Eladó szőlővessző.** Özv. Fazekas Józsefnél következő fajtájú 2 éves gyökéres szőlővessző eladó: olasz rizling, szlankamenka, erdei bakar és kövidinka. Értekezni a tulajdonossal VI. ker. 13. alatt, vagy a szomszédságában lakó Tordai László pékmester ural.

**Eves szőlő munkást keres** Valkó Ambrus tanító IV. ker. 403. szám.

**Egy a városhoz közel fekvő nagyobb szőlőben aprójszág nagybani tenyésztésére felügyelőnöt** keresek, hol: megmondja a kiadóhivatal.

**Özv. Sántha Elekné** urnőnek

3 és fél

hektoliter 1913. évi termésű kitünő rizling bora van eladó. Megtekinthető X. ker. Losonczy-u. 87. számú házában. (Gimnázium mellett)

**Értesítés!**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a husvétii ünnepek alkamára nagy raktáram van husvétii tojásokból, habbaranakból, a mai drágaságokhoz képest igen olcsó áron.

Tisztelettel

**Kléh Mihály,**

1—1.

cukrász.

**A tavaszi munkálatokhoz** nagy választékban beszerezhetők: eredeti Bächer-ekék, 12—14—16 soros Melichárvetőgépek, 2—3 tagu vasboronák, továbbá eredeti amerikai 7 kapas lókapák, répa- és szecskaavágók, kukoricamorzsolók, rosták, mérlegek

**NEU JAKAB gabonakereskedő mezőgazdasági gépraktárában.**

**ZÓKY ISTVÁN** épület- és géplakatos **Nagykörös.**  
IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű épület és vasszerkezetek munkálatait, valamint gépjavításokat, villanyvilágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javításait, modern sír- és drótkerítéseket stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.


**őzv. Sántha Elekné** úrnőnek  
a Feketén levő egyik szántó  
és kaszáló tanyás földbirtok-  
ka 1916. szept. 29-től több  
évre hasznóbébe kiadó. —

Értekezni lehet X. kerület  
Lozonczai-utca 87. sz. alatt (Gimnázium mellett.)

**Ó-bor!** dr. Kőkény  
Dezsőnek

**50 hektőliter,** nagyobb-  
részt rizling óbora van eladó.  
Ugyanott eladó 60 liter szilviorium.

**Székely Albert**

könyvkereskedé-  
sében állandóan  
kaphatók: 

Milliók könyve

**Az Aranycsináló regénye**

Irtta: MÖLLER.

24 fill. a teljes regény ára 24 fill.

Továbbá  
TOLNAI VILÁG-  
LAP  
ÉRDEKES UJSÁG  
BAZÁR.

**Sertéshizlálók és kereskedők-  
nek igen fontos.** Ujkécske község  
határában, közvetlenül Ujbög vasuti-  
állomás mellett négy hold gyümölcsös,  
sertéshizlálási és nevelési célokra eladó.

A vételár felével a birtok tulajdonosa  
a sertéshizlállda tulajdonosával társulna.  
Bővebb értesítés D. TÓTH FERENC  
felelős szerkesztőnél.

**Gyümölcsstermelők figyelmébe**

Tisztelettel jelentem, miszerint  
csemői Máriatelepepen több mint  
100 ezer nemes gyümölcsfa  
van kiadó, minőség szerint 10—  
70 fill. árakban minden gyümölcs-  
fajtából.

**Gyökerez vessző** 2 éves ezre 45  
korona,  
**porbujtás** ezre 40 korona.

Megrendeléseket bármikor elfoga-  
dok a Ceglédi-utcában, az artézi  
kut átellenében levő lakásomon

**PAPP GEDEON** faiskolatulajdonos.

**Autogén hegesztés.**

Tudatom a közönséggel, hogy  
bármínemű **törött fémek, gaz-  
dasági és házi eszközök, gép-  
részek stb. összeforrasztását**  
készítem. **Permetező gépek ja-  
vitását elvállalom.** Jókarban  
tartott **permetezőket használ-  
latra kiadok.** Tisztelettel

**PAPP SÁNDOR**  
rézműves.

**35 dekás tábori fadobozok**  
kaphatók: **SZÉKELY ALBERT**  
könyvkereskedésében.



## Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesítem Nagykörös város és vidéke közönségét,  
hogy **Kertész Gyula** úr házának udvarában, a postával szem-  
ben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam,  
ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércokorsókból, ternő  
és bársonnyal való bevonásra alkalmas fakorsókból, valamint a  
legdiszesebb kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemet-  
kezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is  
meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdi-  
szesebb kivitelig, az alább jegyzet: árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.  
ternővel behuzott szegelt teríték 60 kor.  
ércokorsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkocsimat, minden felszámítás nélküli két  
lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temet-  
kezési vállalatok lársas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a náluk  
levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temet-  
kezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiek-  
kel kartelen nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert  
temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem  
pedig az eddigi egységes kartel árakat fizettetni. Kiváló tisztelettel!

**SCHIFFER MARTON,**

röfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúkból!

A temetéshez gyászkocsit és lovat ingyen adok!

Nagykörösön ma egyedüli kartelen kivülitemelkedés

# URÁNIA.

Vasárnap! 1916. április. hó 16-án. Vasárnap!  
Világszenzáció! Világszenzáció!

**Dr. GAR EL HAMA V.**

**A diplomás gazember 5-ik kalandja.**  
Izgalmas detektív dráma 3 felv. Főszereplő: AAGE HARTEL.

**C s e t e - p a t é.** Kacagató vigjáték három fel-  
vonásban.

Bohéme. Humoros.

Eikó, legújabb háborus híradó. Aktuális.

**Helyárak:** Páholy I. K. Körszék 80 fill. I. hely 50 fill. II. hely 40 f.  
III. hely 30 f. Középkarzat 50 fillér. Oldalkarzat 50 fillér.

Körszék és páholy számozottak. Az összes  
jegyek előre válthatók PAPP SÁNDOR kerékpár üzletében.

Az előadások kezdete d. u. 4, 6 és este 8 órakor.

Csütörtökön. 1916. április hó 20-án. Csütörtökön.

A magyar filmgyártás legnagyobb szenzációja.

**Petőfi Sándor** hazánk legnépszerűbb költőjének műve a  
filmen.

**Az Apostol.** — Drámai költemény 4 részben.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását tisz-  
telettel kéri a tulajdonos

**Papp Sándor.**